

Oprichtingsakte VZW - modelstatuten naar nieuw V&S-recht

Artikel 1. De vereniging

Art. 1. Sectie 1. Rechtsvorm

De vereniging wordt opgericht als een entiteit met rechtspersoonlijkheid, meer in het bijzonder als een vereniging zonder winstoogmerk (hierna "VZW" genaamd) op grond van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 1 juli 1921 zoals onder meer gewijzigd door de Wet van 2 mei 2002¹, de Wet van 16 januari 2003² en de Programmawetten van 22 december 2003³ en 9 juli 2004⁴ (hierna genoemd "V&S-wet").

Art. 1. Sectie 2. Naam

1. De VZW draagt de naam [naam invullen⁵], afgekort [afkorting toevoegen].
2. Deze naam moet voorkomen in alle akten, facturen, aankondigingen, bekendmakingen, brieven, orders en andere stukken uitgaande van de vereniging, onmiddellijk voorafgegaan of gevolgd door de woorden "vereniging zonder winstoogmerk" of door de afkorting "VZW", met **nauwkeurige aanwijzing van de zetel**.

Art. 1. Sectie 3. Zetel

1. De zetel van de VZW is gevestigd op [volledig adres van de zetel toevoegen], **gelegen in het gerechtelijk arrondissement** [toevoegen].
2. De Raad van Bestuur⁶ heeft de bevoegdheid om de zetel te verplaatsen naar iedere plaats binnen het Nederlands taalgebied en de nodige openbaarmakingsvereisten te vervullen. De Algemene Vergadering zal de zetelwijziging bekrachtigen in de statuten op haar eerstvolgende vergadering.

Art. 1. Sectie 4. Duur

De VZW is opgericht voor een duur van [preciseer tijdsduur in weken/dagen of voor bepaald project]
of
De VZW is opgericht voor onbepaalde duur.

¹ Wet van 2 mei 2002 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen, *B.S.*, 11 december 2002 (tweede publicatie).

² Wet van 16 januari 2003 tot oprichting van een Kruispuntbank van Ondernemingen, tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen, *B.S.*, 5 februari 2003 (artt. 32, 69 en 87).

³ Programmawet 22 december 2003, *B.S.*, 31 december 2003 (artt. 394-395).

⁴ Programmawet 9 juli 2004, *B.S.* 15 juli 2004, tweede editie (artt. 83-88).

⁵ **Opgelet: "stichtingslabel" verboden voor VZW's, artikel 32, §2 V&S-wet. Ondanks het "gaatje" in de wettekst, betreft het verbod ook de term "stichting"; Parl. St. Senaat, nr. 2-283/13, p. 48, art. 49 (amendement 243)**

⁶ Vgl. met wat wordt verdedigd in het vennootschapsrecht : HELLEMANS, F., *De algemene vergadering*, Kalmthout, Biblo, 2001, p. 596, nr. 537. In dezelfde zin: COIPEL, M. en DAVAGLE, M., "Des statuts conformes aux nouvelles exigences légales", *Non Marchand* 2003/2, nr. 12, (p. 39), p. 51, nr. 9.2. Anders VAN GERVEN, D., *Handboek Verenigingen*, Kalmthout, Biblo, 2002, eerste uitgave, p. 90, nr. 67.

Artikel 2. Doeleinden en activiteiten

Art. 2. Sectie 1. Doeleinden

[hier volgt een precieze beschrijving van de ideële niet-winstgevende/niet-economische doelstelling, het oogmerk, de uiteindelijke finaliteit van de vereniging, bv.]

De vereniging stelt zich tot doel de beoefening van de basketbalsport te bevorderen.

of

De vereniging stelt zich tot doel de beeldende kunsten te promoten.

of

De vereniging stelt zich tot doel monument(en) waarvan zij eigenaar, vruchtgebruiker of erfpachter is, in stand te houden en te valoriseren.]

Art. 2. Sectie 2. Activiteiten

Tot de concrete activiteiten waarmee de doelstellingen van de VZW worden verwezenlijkt, behoren onder meer:

[opsomming van wat de VZW concreet gaat doen; bv.]

het organiseren van trainingen en wedstrijden, sportstages en toernooien in de basketbalsport

of

het organiseren van alle mogelijke manifestaties waarin de beeldende kunsten aan bod komen zoals tentoonstellingen, workshops, rondleidingen, enzomeer

of

alle activiteiten die zulke instandhouding en valorisatie bevorderen, zoals het monument openstellen voor het publiek of het monument, geheel of gedeeltelijk, verhuren teneinde de huuropbrengsten integraal te besteden aan de instandhouding en valorisatie ervan of van andere beschermde monumenten waarvan de vereniging eigenaar of erfpachter is.]

Daarnaast kan de VZW alle activiteiten ontplooiën die rechtstreeks of onrechtstreeks bijdragen tot de verwezenlijking van voormelde ideële niet-winstgevende doelstellingen, met inbegrip van bijkomstige commerciële en winstgevende activiteiten binnen de grenzen van wat wettelijk is toegelaten en waarvan de opbrengsten te allen tijde volledig zullen worden bestemd voor de verwezenlijking van de ideële niet-winstgevende doelstellingen.

Artikel 3. Lidmaatschap

Art. 3. Sectie 1. Werkende Leden

1. Er zijn minstens [aantal⁷] Werkende Leden met alle rechten zoals omschreven voor de “leden” in de V&S-wet.
2. De op het einde van deze oprichtingsakte vermelde **oprichters** zijn de eerste Werkende leden⁸
3. Daarnaast kan [kies: iedere natuurlijke en/of rechtspersoon en/of organisatie] zich kandidaat stellen als Werkend lid op voorwaarde dat ze

⁷ Het wettelijk minimum bedraagt 3 (artikel 2, 3° V&S-wet).

⁸ Te identificeren met naam, voornaam en woonplaats van iedere stichter of ingeval het een rechtspersoon betreft, de naam, de rechtsvorm en het adres van de zetel (artikel 2, 1° V&S-wet). Voor reeds bestaande VZW's moeten deze gegevens niet hernomen worden (Vr. en Antw. Kamer 2003-2004, 17 mei 2004, 4923 (Vr.nr. 242 LETERME)).

[opsomming voorwaarden, bv. politieke of levensbeschouwelijke overtuiging, leeftijd, voordracht door minimum aantal bestaande leden]

4. De kandidaat-leden richten hun kandidaatstelling aan de [kies: voorzitter, secretaris...] van [kies: Raad van Bestuur of Algemene Vergadering].
5. De [kies: Raad van Bestuur of Algemene Vergadering] zal beslissen over de aanvaarding van de kandidaat als Werkend Lid op haar eerstvolgende vergadering [OF: op één vast moment per jaar waar alle kandidaturen samenkomen]. Op deze vergadering dienen minstens [aantal] leden van [het bestuur of de Algemene Vergadering] aanwezig [of vertegenwoordigd] te zijn. De beslissing wordt genomen met een meerderheid van [aantal stemmen] van de aanwezige [en vertegenwoordigde] leden van [de Raad van Bestuur of de Algemene Vergadering].
6. De [kies: Raad van Bestuur of Algemene Vergadering] kan discretionair en zonder verdere motivatie beslissen dat een kandidaat niet wordt aanvaard als Werkend lid.
7. Werkende Leden hebben alle rechten en verplichtingen die in de V&S-wet en deze statuten worden beschreven. Zij betalen een lidmaatschapsbijdrage die jaarlijks zal worden vastgelegd door [kies: Raad van Bestuur of Algemene Vergadering] en die maximum [kies bedrag, bv. 1.000 EUR] zal bedragen.
8. Alle beslissingen betreffende toetreding, uittreding of uitsluiting van de Werkende Leden worden door de Raad van Bestuur in een register ingeschreven binnen de 8 dagen na kennisname van (de inwerkingtreding van) de beslissing.

Art. 3. Sectie 2. Toegetreden leden

1. Elke natuurlijke persoon, rechtspersoon of organisatie die de doelstellingen van de VZW ondersteunt, kan bij de VZW een [kies: mondelinge en/of schriftelijke] aanvraag indienen om Toegetreden Lid te worden.
2. De Raad van Bestuur beslist discretionair en zonder verdere motivatie dat een kandidaat niet wordt aanvaard als Toegetreden Lid.
3. Toegetreden Leden hebben enkel de rechten en plichten die in deze statuten worden omschreven⁹.
4. Toegetreden Leden hebben [kies: geen stemrecht of stemrecht in bepaalde aangelegenheden]

Art. 3. Sectie 3. Ontslag

1. Werkende Leden kunnen zich op elk ogenblik uit de VZW terugtrekken door een formeel schrijven [bv. per fax en/of per gewone brief en/of per aangetekend schrijven] te richten aan [bv. de Secretaris van het Bestuur]. Het ontslag zal [bv. één maand] na dit schrijven ingaan.
2. Toegetreden Leden kunnen zich op elk ogenblik uit de VZW terugtrekken bij middel van [bv. een mondeling of schriftelijk bericht]. Het ontslag wordt effectief [bv. één maand] na dit bericht.
3. Een ontslagnemend Werkend of Toegetreden Lid zal echter wel verplicht worden tot de betaling van de lidmaatschapsbijdrage en tot de deelname in de kosten die goedgekeurd werden voor het jaar waarin het ontslag wordt ingediend¹⁰.

⁹ Nieuw artikel 2ter V&S-wet.

Art. 3. Sectie 4. Opschorting van Werkende leden

1. Het lidmaatschap van Werkende Leden die hun lidmaatschapsbijdrage voor het lopende jaar binnen de [keuze: door Raad van Bestuur of Algemene Vergadering]¹¹ bepaalde termijn niet betalen, wordt opgeschort na een [bv. eerste schriftelijke aanmaning] tot regularisatie binnen de [bv. 1 maand] na datum van verzending van die aanmaning.
2. Werkende Leden die hun lidmaatschapsbijdrage na de regularisatietermijn niet betalen, **kunnen**¹² geacht worden ontslagnemend te zijn.

Art. 3. Sectie 5. Uitsluiting

1. Als een Werkend Lid in strijd handelt met de doelstellingen van de VZW, kan deze, op voorstel van het Bestuur of op verzoek van minstens 1/5¹³ van alle Werkende leden, worden uitgesloten door een bijzonder besluit van de Algemene Vergadering, waarop minstens [bv. 1/2] van alle Werkende Leden aanwezig [en bv. ook: of vertegenwoordigd] zijn, en waarbij voor de beslissing een 2/3 meerderheid van de stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde Werkende Leden vereist is.
2. Het Werkend Lid waarvan de uitsluiting wordt voorgesteld, heeft het recht gehoord te worden.
3. Toegetreten Leden die handelen in strijd met de doelstellingen van de VZW kunnen door eenzijdig besluit van de Raad van Bestuur uitgesloten worden van lidmaatschap.

Art. 3. Sectie 6. Rechten

1. Geen enkel Lid kan enige aanspraak laten gelden of uitoefenen op de activa van de VZW op grond van de enkele hoedanigheid van Lid¹⁴.
2. Deze uitsluiting van rechten op de activa geldt te allen tijde: tijdens het lidmaatschap, bij beëindiging van het lidmaatschap om wat voor reden dan ook, bij ontbinding van de VZW, enz.

Artikel 4. De algemene vergadering

Art. 4. Sectie 1. De Algemene Vergadering

1. De Algemene Vergadering bestaat uit de Werkende Leden.
2. Alle Werkende Leden hebben [gelijk]¹⁵ stemrecht. Elk Werkend Lid heeft [één] stem.

¹⁰ Dit is een suppletieve bepaling, vooral van belang voor "koepel-VZW's" of "federaties" waarvan de werking in hoofdzaak gefinancierd wordt door de ledenbijdragen. Uiteraard kan een andere regeling worden vastgelegd.

¹¹ De keuze hier zal meestal samenhangen met de vraag wie bevoegd is om de jaarlijkse lidmaatschapsbijdrage te bepalen. Uiteraard kan men hier ook gewoon een termijn vaststellen. In elk geval moeten de statuten (zie hoger artikel 3. Sectie 1) de "maximum"-bijdrage wel bepalen zodat leden op voorhand weten waaraan zij zich maximaal kunnen verwachten (artikel 2, 8° V&S-wet).

¹² Deze keuze wordt gelaten door gewijzigd artikel 12, tweede lid V&S-wet en impliceert dat het initiatief ervoor bij de VZW ligt. Uiteraard kan men statutair evengoed bepalen dat wanneer een lid zijn lidmaatschapsbijdrage niet betaalt, het altijd geacht wordt ontslagnemend te zijn.

¹³ Artikel 5 V&S-wet.

¹⁴ Artikel 12, laatste lid V&S-wet laat wel de mogelijkheid om statutair te bepalen dat betaalde bijdragen kunnen worden teruggevorderd. Ook een "inbreng met recht op terugname", de zgn. "aanbrengst" is mogelijk.

Art. 4. Sectie 2. Waarnemers

Waarnemers kunnen de Algemene Vergadering bijwonen en mogen zich, mits toestemming van de voorzitter, tot de Algemene Vergadering richten.

Art. 4. Sectie 3. Bevoegdheden

De volgende exclusieve bevoegdheden kunnen uitsluitend door de Algemene Vergadering uitgeoefend worden:

[Hier volgt meestal een opsomming van de exclusieve bevoegdheden volgens artikel 4, 1°-8° V&S-wet dat van dwingend recht is:]

1. de wijziging van de statuten;
2. de benoeming en de afzetting van de bestuurders;
3. de benoeming en de afzetting van de commissaris en het bepalen van diens bezoldiging;
4. de kwijting aan de bestuurders en de commissarissen;
5. de goedkeuring van de begroting en van de rekening;
6. de ontbinding van de vereniging;
7. de uitsluiting van een lid;
8. de omzetting van de vereniging in een vennootschap met een sociaal oogmerk.

[Artikel 4, 9° V&S-wet vervolgt dan met alsook “alle gevallen waarin de statuten dat vereisen”, zoals bijvoorbeeld:]

1. de goedkeuring van een bijzonder werkingsverslag van de voorzitter;
2. de goedkeuring van het actieprogramma opgesteld door de Raad van Bestuur;
3. de aanvaarding van nieuwe Werkende Leden¹⁶;
4. de vaststelling van de jaarlijkse lidmaatschapsbijdrage;
5. de verkiezing van de Voorzitter, de Ondervoorzitters, de Penningmeester en de Secretaris¹⁷.

Art. 4. Sectie 4. Vergaderingen

1. De jaarlijkse bijeenkomsten van de Gewone Algemene Vergadering zullen tijdens [bv. het tweede kwartaal van het kalenderjaar¹⁸] gehouden worden op [bv. de maatschappelijke zetel of een plaats die vermeld wordt in de uitnodiging]. De uitnodiging wordt **minstens**¹⁹ [bv. 30 dagen] voorafgaand aan de datum van de Algemene Vergadering naar alle Werkende Leden verstuurd [bv. per fax en/of per e-mail en/of per gewone post en/of per aangetekend schrijven op het nummer of adres dat het Werkend Lid daartoe laatst heeft opgegeven aan, bv. de Secretaris].
2. De vergaderingen worden door [bv. de Voorzitter van de Raad van Bestuur of door minstens 2 bestuurders] bijeengeroepen. Aan de uitnodiging wordt een ontwerp van agenda toegevoegd,

¹⁵ Overeenkomstig artikel 7 V&S-wet kan van deze gelijkheid statutair worden afgeweken.

¹⁶ Dit kan statutair ook worden bepaald als een bevoegdheid van de Raad van Bestuur.

¹⁷ Indien hieromtrent statutair niets wordt bepaald, moet de keuze van voorzitter, secretaris, penningmeester en eventuele andere functies geacht worden te behoren tot de bevoegdheid van de Raad van Bestuur.

¹⁸ In elk geval binnen de 6 maanden na afsluitingsdatum van het boekjaar, artikel 17, §1 V&S-wet

¹⁹ **Men moet rekening houden met het wettelijk minimum van 8 dagen voor de datum van de algemene vergadering, artikel 6 V&S-wet. Het betreft hier ons inziens (naar analogie met het vennootschapsrecht) een gewone termijn van 8 kalenderdagen te berekenen volgens het gemeen recht, d.w.z. de dag van de verzending van de uitnodiging meegeteld en de dag van de algemene vergadering niet meegeteld.** Vgl. F. HELLEMANS, *De algemene vergadering*, Kalmthout, Biblo, 2001, p. 436, nr. 397.

waarbij elk punt dat door [bv. minstens 2 bestuurders wordt aangebracht] of dat door minstens 1/20²⁰ van de Werkende Leden [bv. minstens 10 dagen voor de vergadering] aangebracht werd, op de agenda wordt geplaatst.

3. Bijzondere bijeenkomsten in een Buitengewone Algemene Vergadering kunnen worden samengeroepen [bv. door de Voorzitter en/of op verzoek van minstens 2 bestuurders] alsook op verzoek van minstens 1/5²¹ van alle Werkende Leden. De uitnodiging wordt **minstens** [bv. 20 dagen²²] voorafgaand aan de datum van de Algemene Vergadering naar alle Werkende Leden verstuurd [bv. per fax en/of per e-mail en/of per gewone post en/of per aangetekend schrijven²³ op het nummer of adres dat het Werkend Lid daartoe laatst heeft opgegeven].

Art. 4. Sectie 5. Quorum en stemming

1. Om op een geldige manier te beraadslagen moet minstens²⁴ [bv. 1/3 van de Werkende Leden en minstens 1/5 van de nationaliteiten onder de Werkende Leden aanwezig of vertegenwoordigd zijn]. Beslissingen worden genomen bij [bv. gewone meerderheid van de stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde leden²⁵], behalve wanneer de V&S-wet of de statuten dit anders voorzien.
2. De wijziging van de statuten vereist een beraadslaging in een vergadering dat voldoet aan een quorum van [2/3²⁶ van de Werkende Leden dat aanwezig of vertegenwoordigd is]. **Ingeval op de eerste vergadering minder dan 2/3 van de leden aanwezig of vertegenwoordigd zijn, kan een tweede vergadering worden bijeengeroepen die geldig kan beraadslagen en besluiten alsook de wijzigingen aannemen met de meerderheden hierna bepaald, ongeacht het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden. De tweede vergadering mag niet binnen 15 dagen volgend op de eerste vergadering worden gehouden²⁷.** De beslissing wordt geacht aanvaard te zijn indien ze wordt goedgekeurd door **2/3 van de stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde Werkende Leden**. Wanneer de statutenwijziging betrekking heeft op het doel of de doeleinden waarvoor de vereniging is opgericht, vereist ze een meerderheid van **4/5²⁸ van de stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde Werkende Leden**.
3. Leden die niet op de vergadering aanwezig kunnen zijn, kunnen door andere Leden [eventueel: of door een derde die geen Werkend Lid is] worden vertegenwoordigd. Elk Lid kan maximum [bv. 2 volmachten] dragen.

²⁰ Artikel 6 V&S-wet

²¹ Artikel 5 V&S-wet.

²² **Men moet rekening houden met het wettelijk minimum van 8 dagen voor de datum van de algemene vergadering, artikel 6 V&S-wet. Het betreft hier een gewone termijn van 8 kalenderdagen te berekenen volgens het gemeen recht, d.w.z. de dag van de verzending van de uitnodiging meegeteld en de dag van de algemene vergadering niet meegeteld.** Zie F. HELLEMANS, *o.c.*, p. 436, nr. 397.

²³ Het is niet aan te raden om standaard te bepalen dat elke uitnodiging per aangetekend schrijven wordt verzonden gelet op de hoge kostprijs. Enkel indien men problemen verwacht en elke betwisting omtrent de geldigheid van de vergadering wil vermijden, verdient het aanbeveling met een aangetekend schrijven te werken.

²⁴ In beginsel geldt er geen aanwezigheidsquorum voor de Algemene Vergadering behalve in de gevallen bij wet bepaald: te weten statutenwijzigingen, inclusief ontbinding (artikel 8 en 20 V&S-wet).

²⁵ Dit is de wettelijke regel van artikel 7 V&S-wet waarvan statutair kan worden afgeweken.

²⁶ Dit is het quorum bepaald door de artikel 8 V&S-wet

²⁷ In het "oude" artikel 8 VZW-wet moest de beslissing van de tweede vergadering die het quorum niet haalde worden gehomologeerd. Deze homologatieprocedure is door de Wet van 2 mei 2002 afgeschaft.

²⁸ Dit is een versoepeling t.o.v. het "oude" artikel 8 VZW-wet dat de unanimité vereiste. Merk op dat een statutenwijziging die enkel de "activiteiten" wijzigt en niet de "doeleinden" strikt genomen met een 2/3 meerderheid kan worden goedgekeurd.

4. De stemming kan gebeuren door afroeping, door handopsteking of, indien gevraagd door [bv. minstens 1/3] van de Werkende Leden die aanwezig of vertegenwoordigd zijn, door geheime stemming.
5. Bij staking van stemmen [kiezen: wordt het voorstel geacht verworpen te zijn OF zal de stem van de Voorzitter doorslaggevend zijn].
6. Er worden notulen opgesteld en bewaard in een notulenregister dat ter inzage zal zijn van de Werkende Leden die hun inzage recht zullen uitoefenen overeenkomstig de in artikel 9 van het K.B. van 26 juni 2003 vastgelegde modaliteiten²⁹.

Artikel 5. Bestuur en vertegenwoordiging

Art. 5. Sectie 1. Samenstelling Raad van Bestuur

1. De VZW wordt **bestuurd** door een **Raad van Bestuur**³⁰ samengesteld uit ten minste drie en ten hoogste [aantal: bv. vijf] bestuurders, al dan niet leden van de VZW. **Het aantal bestuurders moet in elk geval steeds lager zijn dan het aantal personen dat Werkend Lid is van de vereniging**³¹. Wanneer de VZW slechts het wettelijk bepaald minimum van drie Werkende Leden heeft, mag de Raad van Bestuur slechts uit twee bestuurders bestaan. De dag waarop een vierde Werkende Lid wordt aanvaard, zal een (Buiten)gewone Algemene Vergadering overgaan tot de benoeming van een derde bestuurder.
2. De bestuurders worden benoemd door een Algemene Vergadering, bij gewone meerderheid van stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde leden voor een termijn van [bv. vier]³² jaar. Hun opdracht eindigt bij de sluiting van de jaarvergadering. Bestuurders zijn [kies: al of niet X keer] herbenoembaar.
3. De Raad van Bestuur³³ verkiest onder haar leden een voorzitter, secretaris en penningmeester die de taken zullen vervullen die horen bij deze functie zoals omschreven in deze statuten en ter gelegenheid van hun verkiezing.
4. De bestuurders kunnen te allen tijde worden ontslagen door de Algemene Vergadering die daarover beslist [bv.: bij gewone meerderheid] van de stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde leden. Ieder lid van de Raad van Bestuur kan zelf ook ontslag nemen door schriftelijke kennisgeving aan [bv. de Voorzitter van de Raad van Bestuur]. Een bestuurder is verplicht na zijn ontslag zijn opdracht verder te vervullen totdat redelijkerwijze in zijn vervanging kan worden voorzien³⁴.

²⁹ K.B. van 26 juni 2003 op de openbaarmaking van akten en stukken van verenigingen zonder winstoogmerk en van private stichtingen, B.S., 27 juni 2003, vierde editie.

³⁰ De "oude" VZW-wet sprak van "raad van beheer" en "beheerder". Met de Wet van 2 mei 2002 worden deze begrippen vervangen door "Raad van Bestuur" en "bestuurder".

³¹ **Artikel 13 V&S-wet.**

³² Anders dan voor de NV (artikel 518, §3 W.Venn.) geldt er geen wettelijke maximumtermijn van zes jaar voor de bestuurders van een vereniging.

³³ Dit is een bevoegdheid die ook statutair aan de algemene vergadering kan worden toegewezen, zie hoger artikel 4, sectie 3 van deze modelstatuten.

³⁴ Anders dan in het vennootschapsrecht (artikel 519 W.Venn.) is er in de V&S-wet geen uitdrukkelijk bepaling die toelaat om bij voortijdige vacature een bestuurder te laten aanduiden door de overblijvende bestuurders.

5. De bestuurders oefenen in beginsel hun mandaat kosteloos³⁵ uit. De kosten die zij maken in het kader van de uitoefening van hun bestuursmandaat worden vergoed.

Art. 5. Sectie 2. Raad van Bestuur: vergaderingen, beraadslaging en beslissing

1. De Raad van Bestuur vergadert zo dikwijls als het belang van de VZW het vereist, alsook [bv. binnen 14 dagen na een daartoe strekkend verzoek van twee bestuurders of van de dagelijkse bestuurder OF].
2. De Raad wordt voorgezeten door de voorzitter of, bij diens afwezigheid, [bv. door de ondervoorzitter of door de oudste in jaren van de aanwezige bestuurders]. De vergadering wordt gehouden op de zetel van de VZW of in elke andere plaats in België, aangewezen in de oproepingsbrief.
3. De Raad van Bestuur kan slechts beraadslagen en besluiten, wanneer ten minste [de meerderheid van zijn leden aanwezig³⁶ is op de vergadering]³⁷. De besluiten worden genomen [bij eenvoudige meerderheid van stemmen van de aanwezige leden]³⁸. Bij staking van stemmen, [kiezen: wordt het voorstel geacht verworpen te zijn OF heeft de voorzitter dan wel de bestuurder die de vergadering voorzit, doorslaggevende stem].
4. **Er worden notulen opgesteld en ondertekend door de [bv. de voorzitter en de secretaris OF alle aanwezige bestuurders] bewaard in een notulenregister dat ter inzage zal zijn van de Werkende Leden die hun inzagerecht zullen uitoefenen overeenkomstig de in artikel 9 van het K.B. van 26 juni 2003 vastgelegde modaliteiten³⁹.**
5. In uitzonderlijke gevallen, wanneer de dringende noodzakelijkheid en het belang van de VZW zulks vereisen, kunnen de besluiten van de Raad van Bestuur worden genomen bij eenparig schriftelijk akkoord van de bestuurders. Daartoe is vereist dat er vooraf een unaniem akkoord is onder de bestuurders om tot schriftelijke besluitvorming over te gaan. Schriftelijke besluitvorming veronderstelt in elk geval dat er een beraadslaging plaatsvond per e-mail, video- of telefoonconferentie.

³⁵ Er is geen bezwaar om de bestuurders van een VZW een bezoldiging toe te kennen. Dit heeft uiteraard gevolgen op het punt van de fiscaliteit en de RSZ.

³⁶ Over de mogelijkheid voor bestuurders om zich te laten vertegenwoordigen op een vergadering bestaat onenigheid. Vooral het feit dat het bestuursmandaat geacht wordt te zijn verleend op basis van de “persoonlijke verdiensten” van de bestuurder (zgn. “intuitu personae”) zorgt voor discussie. Het is aangewezen dit voor te behouden voor uitzonderlijke gevallen en dan nog enkel voor zover de statuten het uitdrukkelijk toelaten.

³⁷ Dit is de regel die geldt behalve wanneer de statuten anders bepalen.

³⁸ Dit is de regel die geldt behalve wanneer de statuten anders bepalen.

³⁹ **K.B. van 26 juni 2003 op de openbaarmaking van akten en stukken van verenigingen zonder winstoogmerk en van private stichtingen, B.S., 27 juni 2003, vierde editie.**

Art. 5. Sectie 3. Tegenstrijdig belang⁴⁰

1. Indien een bestuurder, rechtstreeks of onrechtstreeks, een belang van vermogensrechtelijke aard heeft dat strijdig is met een beslissing of een verrichting die tot de bevoegdheid behoort van de Raad van Bestuur, moet hij dit meedelen aan de andere bestuurders vóór dat de Raad van Bestuur een besluit neemt.
2. De bestuurder met het tegenstrijdig belang, verwijderd zich uit de vergadering en onthoudt zich van de beraadslaging en de stemming over de aangelegenheid waarop het betrekking heeft.
3. Voormelde procedure is niet toepasselijk op gebruikelijke verrichtingen die plaatshebben onder de voorwaarden en tegen de zekerheden die op de markt gewoonlijk gelden voor soortgelijke verrichtingen.

Art. 5. Sectie 4. Intern bestuur – Beperkingen

1. De Raad van Bestuur is bevoegd om alle handelingen van intern bestuur te verrichten die nodig of dienstig zijn tot verwezenlijking van het doel van de VZW, met uitzondering van die handelingen waarvoor volgens artikel 4 V&S-wet de Algemene Vergadering exclusief bevoegd is.
2. Onverminderd de verplichtingen die voortvloeien uit collegiaal bestuur, met name overleg en toezicht, kunnen de bestuurders de bestuurstaken onder elkaar verdelen. **Zodanige verdeling van taken kan aan derden niet worden tegengeworpen, zelfs niet nadat ze zijn openbaar gemaakt⁴¹.** Niet-naleving ervan brengt wel de interne aansprakelijkheid van de betrokken bestuurder(s) in het gedrang.
3. De Raad van Bestuur kan een deel van zijn bestuursbevoegdheden delegeren aan één of meerdere derden niet-bestuurders⁴², zonder dat deze overdracht evenwel betrekking kan hebben op het algemeen beleid van de VZW of de algemene bestuursbevoegdheid van de Raad van Bestuur.
4. De **bestuurders** kunnen niet zonder toestemming van de Algemene Vergadering beslissingen nemen die verband houden met [naar keuze, bv.: de aan- of verkoop van onroerende goederen van de VZW en/of de vestiging van een hypotheek....] Deze bevoegdheidsbeperkingen kunnen niet worden tegengeworpen aan derden, zelfs niet nadat ze openbaar zijn gemaakt. Niet-naleving ervan brengt wel de interne aansprakelijkheid van de betrokken bestuurder(s) in het gedrang.

⁴⁰ De V&S-wet bevat geen regeling omtrent bestuurders met een “tegenstrijdig belang”. Volgens sommige rechtsleer impliceert dit laatste dat de bestuurder met het tegenstrijdig belang niet deelneemt aan beraadslaging, noch stemming (ERNST, Ph., *Belangenconflicten in naamloze vennootschappen*, Antwerpen, Intersentia, 1997, p. 340, nr. 375; LINDEMANS, J., *Vereenigingen zonder winstoogmerk*, in *A.P.R.*, p. 218, nr. 508-6). Andere rechtsleer ziet geen bezwaar om wel deel te nemen aan beraadslaging en stemming (VAN GERVEN, D., *Handboek Vereenigingen, o.c.*, p. 181, nr. 194).

Zie over het risico op misbruik via "onevenredige contractuele prestaties" M. DENEFF, *De economische activiteiten van VZW en stichting*, Kalmthout, Biblo, 2004, *ter perse*, Deel IV.

De wetgever heeft in elk geval een kans gemist om hier een beschermingsmechanisme in de V&S-wet in te bouwen. Voor de stichting heeft hij een aanzet gegeven (artikel 28, 8° V&S-wet), al had het verhelderend gewerkt van in de wet een algemene regel op te nemen. Voor de “echte” VZW’s kan artikel 5, sectie 3 van de modelstatuten dus een zinvolle invulling van de wettelijke lacune zijn.

⁴¹ **Dit is een belangrijke vernieuwing ten opzichte van het "oude" VZW-recht. De wetgever heeft zich daarvoor gebaseerd op het zgn. "Prokura"-systeem zoals van toepassing sinds 1973 op de naamloze vennootschap. Zie de artikelen 522 en 526 W.Venn.**

⁴² Anders dan bij de taakverdeling onder bestuurders onderling die niet-tegenwerpelijk is, zal de delegatie van bevoegdheid aan derden niet-bestuurders vallen onder het gemeenrechtelijk regime van de lastgeving met de tegenwerpelijkheid van de grenzen van de opdracht aan derden als gevolg.

Art. 5. Sectie 5. Externe vertegenwoordigingsmacht

1. De Raad van Bestuur vertegenwoordigt als college de VZW in alle handelingen in en buiten rechte. Hij vertegenwoordigt de vereniging door het optreden van de meerderheid van zijn leden.
2. Onverminderd de algemene vertegenwoordigingsbevoegdheid van de Raad van Bestuur als college, wordt de VZW in en buiten rechte **eveneens algemeen vertegenwoordigd** door [kiezen:
 - [één bestuurder, die alleen handelt OF twee/drie/... bestuurders die gezamenlijk handelen]
 - of
 - [één persoon al dan niet⁴³ bestuurder, die alleen handelt OF twee/drie/... personen al dan niet bestuurders die gezamenlijk handelen]
3. In afwijking van artikel 13 V&S-wet, kunnen de vertegenwoordigingsorganen niet zonder toestemming van de Algemene Vergadering rechtshandelingen stellen die verband houden met de vertegenwoordiging van de VZW bij [naar keuze, bv.: de aan- of verkoop van onroerende goederen van de VZW en/of de vestiging van een hypotheek...
4. **Beperkingen aan de algemene vertegenwoordigingsbevoegdheid kunnen niet worden tegengeworpen aan derden⁴⁴, zelfs niet nadat ze openbaar zijn gemaakt.** Niet-naleving ervan brengt wel de interne aansprakelijkheid van de betrokken vertegenwoordigers in het gedrang.
5. De Raad van Bestuur of de bestuurders die de VZW vertegenwoordigen kunnen gevolmachtigden van de VZW aanstellen. Alleen bijzondere en beperkte volmachten voor bepaalde of een reeks bepaalde rechtshandelingen zijn geoorloofd. De gevolmachtigden verbinden de VZW binnen de perken van de hun verleende volmacht waarvan de grenzen wel tegenwerpelijk zijn aan derden overeenkomstig wat geldt inzake lastgeving.

Art. 5. Sectie 6. Bekendmakingsvereisten

De benoeming van de leden van de Raad van Bestuur en van de personen gemachtigd om de VZW te vertegenwoordigen en hun ambtsbeëindiging wordt openbaar gemaakt **door neerlegging in het verenigingsdossier ter griffie van de rechtbank van koophandel⁴⁵**, en door bekendmaking in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad⁴⁶. **Uit die stukken moet in ieder geval blijken of de personen**

⁴³ Nieuw artikel 13, laatste lid, V&S-wet.

⁴⁴ De ongelukkige formulering (en vooral onduidelijkheid over de al dan niet tegenwerpelijkheid) in het laatste lid van artikel 13 V&S-wet is overigens gebaseerd op het oude artikel 54, vierde en vijfde lid, Venn.W. (zie *Parl.St.* Kamer 1998-1999, wetsontwerp nr. 1854). Dit laatste wetsartikel werd inmiddels zelf verhelderd door artikel 522 W.Venn. De bestuursregeling van de stichting die in het oorspronkelijk wetsontwerp nr. 1854 ook vragen opriep (VANANROYE, J., "De private stichting naar komend recht", *I.c.*, 187), werd bijgestuurd in een later amendement dat zich terzake zonder twijfel liet inspireren door het gezegde artikel 522 W.Venn. (*Parl.St.* Senaat 2000-2001, nr. 2-283/13, p. 38, amendement nr. 243).

Inmiddels vond de stelling van de niet-tegenwerpelijkheid van beperkingen ook steun in de rechtsleer: DAVAGLE, M., "Les nouveaux pouvoirs conférés aux membres et aux organes de l'ASBL", *Non Marchand* 2002/1, nr. 9, (p. 27), p. 33, nr. 4.2.2, MOÏSES, F., "Le nouvel environnement légal des dirigeants d'ASBL et de fondations", *T.B.H.* 2003, (p. 711), p. 716, nr. 10; VAN GERVEN, D., *Handboek verenigingen*, Kalmthout, Biblo, 2002, p. 184, nr. 200.

⁴⁵ Dit was vroeger niet vereist.

⁴⁶ Dit was vroeger reeds vereist, maar dan zonder specifieke vormvoorschriften.

Het uittreksel "nieuwe stijl" van ambtsbeëindiging van de bestuurders (net zoals van de personen aan wie het dagelijks bestuur wordt opgedragen, van de personen gemachtigd om de vereniging te vertegenwoordigen en van de commissarissen) de gegevens bedoeld in artikel 9 V&S-wet:

- 1) **naam, voornaam, woonplaats, geboortedatum en geboorteplaats of, ingeval het rechtspersonen betreft, hun naam, rechtsvorm, BTW-identificatienummer en maatschappelijke zetel;**

die de VZW vertegenwoordigen, de VZW ieder afzonderlijk⁴⁷, gezamenlijk⁴⁸, dan wel als college⁴⁹ verbinden alsook de omvang van hun bevoegdheden.

Artikel 6. Dagelijks bestuur

1. **Het dagelijks bestuur van de VZW op intern vlak alsook de externe vertegenwoordiging wat betreft dat dagelijks bestuur kan door [Raad van Bestuur OF Algemene Vergadering]⁵⁰ worden opgedragen aan één of meer personen⁵¹.**
2. **Zowel wat het intern dagelijks bestuur als de externe vertegenwoordigingsmacht voor dat dagelijks bestuur betreft, zal/zullen de dagelijkse bestuurder(s) [alleen/gezamenlijk/collegiaal] handelen.**
3. In afwijking van artikel 13bis V&S-wet, kunnen de personen belast met het dagelijks bestuur niet zonder toestemming van [de Raad van Bestuur OF de Algemene Vergadering] beslissingen nemen [en/of] rechtshandelingen stellen die verband houden met de vertegenwoordiging van de VZW in het kader van het dagelijks bestuur bij transacties [naar keuze, bv.: die 10.000 EUR te boven gaan....] **Deze bevoegdheidsbeperkingen kunnen niet worden tegengeworpen aan derden, zelfs niet nadat ze openbaar zijn gemaakt⁵².** Niet-naleving ervan brengt wel de interne aansprakelijkheid van de betrokken vertegenwoordigers in het gedrang.
4. **Bij gebrek aan wettelijke omschrijving van wat het "dagelijks bestuur" omvat, worden tot daden van dagelijks bestuur gerekend alle handelingen die dag aan dag moeten worden verricht om de normale gang van zaken van de VZW te verzekeren en die, hetzij wegens hun minder belang, hetzij wegens de noodzakelijkheid een onverwijfde beslissing te nemen, het optreden van de Raad van Bestuur niet vereisen of niet wenselijk maken⁵³.**
5. De benoeming van de personen belast met het dagelijks bestuur en hun ambtsbeëindiging wordt openbaar gemaakt door neerlegging in het verenigingsdossier ter griffie van de rechtbank van koophandel⁵⁴, en door bekendmaking in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad⁵⁵. **Uit die stukken moet in ieder geval blijken of de personen die de VZW vertegenwoordigen inzake dagelijks bestuur, de VZW ieder afzonderlijk⁵⁶, gezamenlijk⁵⁷, dan wel als college⁵⁸ verbinden alsook de omvang van hun bevoegdheden.**

2) de omvang van hun bevoegdheden en de wijze waarop zij die uitoefenen, ofwel alleen, ofwel gezamenlijk, ofwel als college (zie daarover verder in de modelstatuten).

⁴⁷ Zogenaamde "éénhandtekeningsclausule".

⁴⁸ Zogenaamde "meerhandtekeningsclausule".

⁴⁹ De traditionele regel van het "collegiaal" handelen veronderstelt dat een meerderheid van de bestuurders handelt.

⁵⁰ Aangezien de wet deze bevoegdheid niet exclusief voorbehoudt aan één van beide organen, kan statutair vrij gekozen worden. Indien niets wordt bepaald, moet men er o.i. van uitgaan dat de Raad van Bestuur bevoegd zal zijn gelet op zijn residuaire bevoegdheid conform artikel 13 V&S-wet dat het dagelijks bestuur omvat.

⁵¹ Wettelijk is er geen beschermde titel voorzien.

⁵² Artikel 13bis V&S-wet is op dat punt duidelijker geformuleerd dan artikel 13 V&S-wet

⁵³ Naar de invulling door Cass. 21 februari 2000, T.R.V. 2000, 283.

⁵⁴ Dit was vroeger niet vereist.

⁵⁵ Dit was vroeger ook reeds vereist maar dan zonder specifieke vormvoorschriften. Voor de vermeldingen in het uittreksel, zie hoger.

⁵⁶ Zogenaamde "éénhandtekeningsclausule".

⁵⁷ Zogenaamde "meerhandtekeningsclausule".

⁵⁸ De traditionele regel van het "collegiaal" handelen veronderstelt dat een meerderheid van de dagelijkse bestuurders handelt.

Artikel 7. Aansprakelijkheid van de bestuurder en dagelijks bestuurder

1. De bestuurders en dagelijks bestuurders zijn niet persoonlijk verbonden door de verbintenissen van de VZW.
2. Tegenover de VZW en tegenover derden is hun verantwoordelijkheid beperkt tot de vervulling van de hun gegeven opdracht overeenkomstig het gemeen recht, het bepaalde in de wet en in de statuten. Ze zijn aansprakelijk⁵⁹ voor de tekortkomingen in hun (dagelijks) bestuur.

Artikel 8. Toezicht door een commissaris

1. **Zolang de VZW voor het laatst afgesloten boekjaar de drempelbedragen vermeld in artikel 17, §5 V&S-wet niet overschrijdt, is de VZW niet verplicht een commissaris te benoemen.**
2. **Zodra de VZW de drempelbedragen overschrijdt, wordt de controle op de financiële toestand, op de jaarrekening en op de regelmatigheid van de verrichtingen hierin weer te geven overeenkomstig het bepaalde in het K.B. van 19 december 2003⁶⁰, aan een commissaris opgedragen, te benoemen door de algemene vergadering onder de leden van het Instituut der Bedrijfsrevisoren overeenkomstig de wettelijke bepalingen terzake.**

Artikel 9. Financiering en boekhouding

Art. 9. Eerste lid. Financiering

1. De vereniging zal onder meer worden gefinancierd door subsidies, toelagen, giften, bijdragen, schenkingen, legaten en andere voorzieningen in laatste wilsbeschikkingen en testamenten, gegeven zowel om de algemene doeleinden van de vereniging te ondersteunen als ter ondersteuning van een specifiek project.
2. Daarnaast kan de vereniging fondsen verwerven op elke andere wijze die niet in strijd is met de wet.

Art. 9. Tweede lid. Boekhouding

1. Het boekjaar [bv. begint op 1 januari en eindigt op 31 december].
2. **De boekhouding wordt gevoerd overeenkomstig het bepaalde in artikel 17 V&S-wet en de daarop toepasselijke uitvoeringsbesluiten⁶¹.**

⁵⁹ Anders dan artikel 528 W.Venn. bepaalt VZW-wet noch V&S-wet een hoofdelijke aansprakelijkheid tussen bestuurders. Deze kan echter wel statutair worden opgenomen of in een overeenkomst met derden worden bepaald.

⁶⁰ K.B. van 19 december 2003 betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de openbaarmaking van de jaarrekening van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen, B.S. 30 december 2003

⁶¹ Zie het boekhoud-K.B. voor "kleine" VZW's (zie artikel 17, §3 V&S-wet) gepubliceerd: K.B. van 26 juni 2003 betreffende de vereenvoudigde boekhouding van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, stichtingen internationale en verenigingen zonder winstoogmerk, B.S., 11 juli 2003, tweede editie. Voor "grote" VZW's: K.B. van 19 december 2003 betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de openbaarmaking van de jaarrekening van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen, B.S. 30 december 2003

3. **De jaarrekening wordt neergelegd in het dossier gehouden op de griffie van de rechtbank van koophandel overeenkomstig het bepaalde in artikel 26novies V&S-wet. Voor zover van toepassing wordt de jaarrekening neergelegd bij de Nationale Bank overeenkomstig het bepaalde in artikel 17, §6 V&S-wet en de desbetreffende uitvoeringsbesluiten.**
4. De Raad van Bestuur legt de jaarrekening van het voorafgaande boekjaar alsook een voorstel van begroting ter goedkeuring voor aan de jaarlijkse Gewone Algemene Vergadering.

Artikel 10. Ontbinding

1. De Algemene Vergadering zal worden samengeroepen ter bespreking van voorstellen m.b.t. de ontbinding voorgelegd door de Raad van Bestuur of door minimum 1/5 van alle leden. De samenroeping en agendering vinden plaats overeenkomstig het bepaalde in artikel 4, sectie 4 van deze statuten.
2. De beraadslaging en beslissing over de ontbinding respecteert het quorum en de meerderheid **van een doelwijziging** zoals bepaald in artikel 4, sectie 5 van deze statuten. **Vanaf de beslissing tot ontbinding vermeldt de VZW steeds dat zij "VZW in vereffening" is overeenkomstig artikel 23 V&S-wet.**
3. Ingeval het voorstel tot ontbinding wordt goedgekeurd, benoemt de Algemene Vergadering [bv. één/twee/enzomeer..] vereffenaar(s) waarvan zij de opdracht zullen omschrijven.
4. Ingeval van ontbinding en vereffening, beslist [kies: de Raad van Bestuur OF de buitengewone Algemene Vergadering OF een andere instantie buiten de VZW] over de bestemming van het vermogen van de VZW dat moet worden toegekend aan [bv. een andere vereniging zonder winstoogmerk met een gelijkaardig of verwant doel, werkzaam in België]⁶².
5. Alle beslissingen betreffende de ontbinding, de vereffeningvoorwaarden, de benoeming en de ambtsbeëindiging van de vereffenaars, de afsluiting van de vereffening en de bestemming van het actief worden **neergelegd ter griffie en bekendgemaakt in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad overeenkomstig het bepaalde in artikel 23 en 26novies van de V&S-wet en de uitvoeringsbesluiten daaromtrent.**

* * *

Gedaan te [plaats]

In twee originele exemplaren conform artikel 2, laatste lid, V&S-wet

Door volgende de stichters:

⁶² Merk op dat de vroeger door een minderheid weerhouden visie als zou het netto-actief verdeeld mogen worden onder de leden van de vereniging, door de Wet van 2 mei 2002 niet langer kan verdedigd worden. Artikel 2, 9° V&S-wet bepaalt dat de statuten de bestemming van het vermogen van de vereniging moeten bepalen bij ontbinding, "*welk vermogen tot een belangenloze doelstelling moet worden aangewend*".

[toevoegen van naam, voornaam, woonplaats van iedere stichter, of ingeval het een rechtspersoon betreft, de naam, de rechtsvorm en het adres van de zetel, conform artikel 2, 1° V&S-wet, + handtekeningen]

[Gevolgd door de benoeming van de eerste bestuurders door de algemene vergadering]

[Gevolgd door de eventuele verkiezing van de eerste functies: voorzitter, secretaris, etc.]

[Gevolgd door de nodige openbaarmakingen: verenigingsdossier en Belgisch Staatsblad conform het K.B. van 26 juni 2003 op de openbaarmaking van akten en stukken van verenigingen zonder winstoogmerk en van private stichtingen, B.S. 26 juni 2003, vierde editie]